

Nieuwsbrief

Mei 2020

Beste lezers,

Deze keer ontvangt u een Nieuwsbrief in plaats van een Reisverslag. Helaas is de reis van Dinant en Lisette Pas naar Roemenië eind maart, i.v.m. het coronavirus, niet doorgegaan. Om u toch op de hoogte te houden over verschillende ontwikkelingen hebben wij deze brief samengesteld, waarbij gebruik is gemaakt van recent ontvangen informatie van onze contactpersonen Jack Keijzer uit Nyiregyháza Hongarije en Tavy Pantis uit Oradea Roemenië en Eugen Stoica uit Petrosani Roemenië en contacten met enkele relaties.

Situatie Hongarije

Op 23 maart had Jack Keijzer naar voor hem bekenden onderstaande mail geschreven:

Hongarije is intussen al een paar dagen gesloten.

Vrachtwagens en Hongaren uit het buitenland mogen nog wel de grens over, alsook mensen die binnen een straal van 30 km van de grens werken mogen elke dag nog de grens over.

Roemenen, Bulgaren en Oekraïners mogen bepaalde uren van de dag ('s nachts) door Hongarije rijden. Via aangewezen snelwegen en bepaalde plaatsen om te tanken van grens naar grens, dit wordt streng gecontroleerd. Op snelwegen staat aangegeven welke stopplaatsen mogen worden gebruikt.

Ook aan de grens krijgt men hierover informatie en een sticker op de voorruit.

Overall is het rustig op straat. Al is het volgens deskundigen nog steeds overal te druk.

Er zijn intussen 7 mensen overleden en 176 mensen besmet.

In het tehuis is er regelmatig "nieuws" vanuit Boedapest of van de regering.

Wie familieleden heeft in het buitenland moet een papier ondertekenen. Als die familie naar huis komt moet je 14 dagen thuisblijven (eigen vrije dagen).

Bij niet naleven van deze regel zou je zelfs voor langere tijd in de gevangenis kunnen komen. Er zit nu ook een collega thuis waarvan haar man in Oostenrijk werkt en elk weekend thuiskomt.

Het tehuis is al een paar weken gesloten, de bewoonsters mogen niet naar huis en ook mogen familieleden niet op bezoek komen, ze mogen zelfs niets afgeven bij het tehuis.

Vanaf afgelopen donderdag mogen de bewoonsters ook niet meer buiten de poort komen. Het personeel mag bij ziekteverschijnselen ook niet meer in het tehuis komen.

Ik ben op dit moment alleen als technische dienst in het tehuis. Mijn twee medewerkers (boven de 65) hebben besloten om thuis te blijven. Als hun vrije dagen op zijn krijgen ze onbetaald verlof.

We hopen en bidden dat wij het virus buiten het tehuis kunnen houden, het is een ramp als het zou gebeuren.

Intussen hebben we voor een aantal weken eten ingeslagen, een voorraad voor als het helemaal uit de hand loopt.

Ik vind dit overdreven, want ik denk dan dat de oorlog uitbreekt.

Ook zijn de papieren klaar voor de personeelsleden als er een lockdown komt.

Verder natuurlijk vaak handen wassen, bij de ingang desinfectie voor de handen en met je schoenen over een speciale "mat" voordat je het huis binnengaat.

Ook loopt men met een thermometer rond om te kijken of wij geen verhoging hebben. Dus "voorzorgmaatregelen" zijn er, de Hongaarse regering zit er bovenop.

Elke dag live een update over de situatie. En als er nieuwe maatregelen zijn worden die uitgebreid besproken.

Veel reclamespotjes op tv en internet over wat je wel en niet moet doen. Dat we de oudere mensen moeten beschermen, dus niet op bezoek gaan maar b.v. wel boodschappen en medicijnen regelen (voor de deur neerzetten).
Op internet zijn verschillende sites om je op te geven om te helpen.

Vanaf 28 maart mogen er van 9 tot en met 12 uur alleen maar mensen van 65 jaar of ouder in supermarkten, apotheken en drogisterijen zijn. Alle winkels moeten om 15.00 sluiten.

Wij moeten elke dag bij aankomst op het werk een papier tekenen dat wij en onze familieleden geen tekenen van het coronavirus hebben.

Op 28 maart waren in Hongarije 11 mensen overleden en 342 besmet.

Nu, op 26 april, is het totaal aantal doden opgelopen tot 272.

Er zijn 2500 geregistreeerde mensen besmet, ongeveer 9500 mensen zijn thuis in quarantaine. Dit waren er vorige week meer dan 12000. Er liggen 56 mensen aan de beademing.

Hongarije heeft ook een noodziekenhuis gebouwd, binnen 3,5 week. Hier kunnen 150 mensen opgenomen worden, hoeft nog niet gebruikt te worden.

Omdat Hongarije op tijd de verschillende maatregelen heeft genomen had men ook de tijd om ziekenhuispersoneel, doctoren en verplegend-personeel, op te "leiden". Er is nu veel meer personeel beschikbaar in de ziekenhuizen die op de ic inzetbaar zijn. Andere afdelingen zijn zo veel mogelijk gesloten, alle operaties waren al uitgesteld. Veel ziekenhuizen hebben plaats moeten maken voor het opvangen van coronapatiënten.

Al wekenlang komen er vliegtuigen vol met maskers, kleding, handschoenen en beademingsapparatuur uit China aan in Boedapest.

Op dit moment lijken de bovenstaande maatregelen overdreven, maar dat komt natuurlijk omdat men er op tijd mee is begonnen.

Het aantal doden en besmettingen loopt nog langzaam op, maar al een paar dagen is het aantal per dag minder dan de vorige dag. Dit zou dus betekenen, dat het de goede kant uitgaat.

In het tehuis gaat het nog steeds goed. Natuurlijk met veel voorzorgsmaatregelen, als het virus in het tehuis komt heeft iemand het "meegenomen".

Zoals geschreven met ontsmetting voor je handen en schoenen bij de deur. Daarna is het verplicht om "werkkleding" aan te doen, dus kleding van "buiten" wisselen.

We hebben al een paar keer iemand geïsoleerd, gelukkig was het steeds vals alarm.

In het tehuis dus veel personeel met masker en waar nodig handschoenen. Heel veel schoonmaken en heel vaak handen wassen, ontsmetten. De 1,5 meter maatregel is in het tehuis niet vol te houden.

Vaak zijn er twee personeelsleden nodig om b.v. iemand op te tillen.

Tussen de bewoonsters is het helemaal niet te doen, veel bewoonsters begrijpen helemaal niet wat er aan de hand is. Waarom lopen er nu ineens mensen met maskers rond?

Ook al twee maanden niemand op bezoek en een paar bewoonsters niet naar huis. Dat geeft ook veel problemen en spanningen bij de bewoonsters. Gelukkig was het weer de afgelopen weken regelmatig erg goed, dus kunnen de bewoonsters wel naar buiten in de tuin.

Het is nog steeds erg vreemd allemaal. Komt natuurlijk ook omdat het lijkt of het virus nog ver weg is.

In de naaste omgeving nog niets gehoord van mensen die besmet zijn, ook nog niet van personeelsleden.

In onze provincie zijn er 45 mensen besmet volgens de gegevens.

We hopen en bidden dat het virus niet in het tehuis komt. Voor twintig tot dertig bewoonsters zou dit wel eens verkeerd kunnen aflopen.

Toelichting pootaardappelen en zaden

Ieder jaar gaat er een zending van 200 kg pootaardappelen (8 zakken) en een aantal zakjes met zaden naar het kindertehuis Magdaleneum in Nyiregyháza, Hongarije. Ook dit jaar werd de zending klaargemaakt. Voor verzending naar Hongarije maken we gebruik van de Stichting Humanitair Transport Oost Europa, een vrijwilligersorganisatie, die opereert vanuit IJsselmuiden. Eind februari hebben we de aardappelen daar afgeleverd. Het is altijd even afwachten totdat de (grote) trailer vol is met allerlei goederen die naar Oost-Europa moeten. Maar dat geeft niet omdat de pootaardappelen half maart half april de grond in moeten.

De pootaardappelen naar Roemenië (1800kg, 72 zakken) waren nog net op tijd verzonden, maar het vervoer naar Hongarije was te laat vanwege de beperkingen naar aanleiding van het coronavirus. Een paar keer leek het dat de zending toch wel weg kon, omdat pootaardappelen onder voedingsmiddelen en/of medicijnen vallen. Maar toch is het niet gelukt om de aardappelen weg te krijgen.

Uiteindelijk is besloten om de aardappelen, voordat ze te erg ontkiemen, te doneren aan de voedselbank Almelo. Zij echter wilden geen pootaardappelen hebben die niet biologisch geteeld waren. 'De boodschappenmand' daarentegen wilde ze graag hebben voor mensen die even helemaal zonder eten zitten en zo zijn de pootaardappelen daar heen gegaan.

De zaden zijn op de post gegaan, als postpakket. Van onze contactpersoon hebben we bericht gekregen dat deze goed zijn aangekomen en z.s.m. worden verdeeld.

Algemene situatie Roemenië

Deze is vergelijkbaar met die in Nederland met dit verschil dat de regels strakker zijn dan die bij ons. Roemenië wordt momenteel "operationeel" bestuurd door het leger en de politie, niet door het parlement.

Grote bedrijven zijn gesloten, wie thuis kan werken werkt thuis, scholen en kerken zijn gesloten. Cruciale bedrijven, zoals de energievoorziening of instellingen zijn in bedrijf. Mensen mogen niet op straat komen, alleen voor boodschappen of medicijnen. De ziekenhuizen zijn overvol, zieken die geen corona hebben moeten plaatsmaken voor patiënten met corona. Er zijn onvoldoende medicijnen. Duizenden mensen die zijn geïnfecteerd moeten in huis blijven, ter controle patrouilleert politie door de straten. Bij overtreding krijgt men een zware boete.

Een grote stad Suceava in het noordoosten en omliggende dorpen zijn compleet afgesloten, mensen kunnen er niet in of uit.

Pakketten sponsorgezinnen

Begin maart zijn alle pakketten en goederen aangekomen in Roemenië. Zowel door Tavy Pantis, onze contactpersoon in Oradea als Eugen Stoica in Petrosani zijn alle goederen binnen 2 weken bij alle adressen afgeleverd. Met de pakketten, pootaardappelen en zaden zijn ook tuingereedschap en kruiwagens meegeleverd, een zeer welkome gift.

Alle families die over een stuk grond beschikken hebben ook extra pootaardappelen en zaden voor hun burens gekregen.

Situatie Oradea

Onze tolk werkt deze maand thuis, waarschijnlijk ook de volgende maand. Haar kinderen zijn ook thuis, zij krijgen dagelijks online les. Rond Pasen (1 week later dan bij ons) hebben zij 2 weken vakantie.

Het is voor haar moeilijk thuis te werken en tegelijkertijd voor haar kinderen te zorgen. Haar man werkt buitenshuis maar beperkt, hij heeft een eigen installatiebedrijf.

Met onze contactpersoon Tavy Pantis en zijn gezin gaat het goed.

Ook de mensen in Oradea hebben te maken met vergelijkbare restricties als in Nederland. Scholen, kerken en restaurants zijn gesloten, samenkomsten zijn verboden. Bij begrafenissen en huwelijken mogen maximaal 8 personen aanwezig zijn.

Hij gaat dagelijks naar het werk, omdat thuis werken voor hem onmogelijk is. Hij werkt in de energievoorziening.

Zijn activiteiten voor de stichting en de kerk vinden in aangepaste vorm doorgang, d.w.z. met alle gezinnen in het sponsorprogramma heeft Tavy contact. Wanneer mensen iets nodig of een vraag hebben dan kunnen zij altijd contact met hem opnemen.

Sociale activiteiten zijn toegestaan, wanneer deze betrekking hebben op medische hulp, brengen van voedsel of medicijnen. Rond Pasen zijn er speciale acties, b.v. het verstrekken en rondbrengen van voedselpakketten.

Inmiddels is de bouw van een huisje voor een familie vóór kerst afgerond. De familie woont er nu in, ze zijn ontzettend blij.

Graag wil Tavy en zijn groep jongeren aan een nieuw project beginnen. Inmiddels is er een nieuw gezin waarvoor dringend iets aan de huisvesting moet worden gedaan.

Vaak zijn het wonderlijke wegen hoe er zich weer een nieuwe familie aandient waarvoor hulp dringend nodig is.

Tavy en zijn groep waren zoals gezegd klaar met de bouw van het laatste huis. Door hen werd gebeden om een aanwijzing te krijgen voor het bouwen of verbeteren van een woning voor een nieuw gezin in nood.

Wij (Jerry en Lineke) waren door een "vroeger" sponsorgezin uit Roemenië uitgenodigd voor een feest in Turnhout België, een dochter werd 18 jaar. Toen wij aankwamen werd ons direct al bij binnenkomst gevraagd om hulp voor een gezin in zeer

moeilijke omstandigheden, een telefonisch verzoek uit Roemenië hadden zij een paar minuten eerder gekregen. Er is direct telefonisch contact opgenomen met de diaken van een kerk die had gebeld voor hulp en onze contactpersoon Tavy. Zij maakten een afspraak de familie de volgende dag te bezoeken. Tijdens het bezoek aan hen bleek hoe slecht de leefomstandigheden van deze familie waren en hoe bouwvallig hun huisje was, het dak werd met balken gestut. Het gezin leeft in uiterst armoedige omstandigheden en heeft 9 kinderen.

Dezelfde week, direct na het bezoek van Tavy ontstond het plan voor de bouw van een huis voor deze familie.

Als stichting is het onze bedoeling in nauwe samenwerking met Tavy een nieuw project te starten. Wij zoeken naar mogelijkheden een deel van de financiering voor onze rekening te nemen. Daarbij denken wij aan eenzelfde aanpak als eerder bij de bouw van een huisje een paar jaar geleden.

Situatie Petrosani

De families zijn begonnen met zaaien en poten. Men heeft wel te maken met grote temperatuurverschillen, een paar dagen is het boven de twintig en dan weer een aantal dagen net boven het vriespunt.

Het ziekenhuis in Petrosani is overvol met Corona patiënten, scholen en kerken zijn gesloten. Kinderen krijgen online les, maar hebben nu vakantie.

Als pastor is Eugen Stoica heel beperkt in zijn handelen, er zijn geen kerkdiensten of samenkomsten, geen bezoeken, gelukkig kan hij wel iets afgeven of heeft telefonisch contact met mensen.

De omstandigheden thuis bij Eugen Stoica zijn heel moeilijk, 3 volwassen kinderen hebben TBC en een dochter heeft kanker.

Een zoon met TBC ligt in een sanatorium 150 km vanaf Petrosani. De omstandigheden daar zijn ronduit slecht. 's Ochtends krijgt hij 1 plak brood met iets erop, tussen de middag weer 1 snee en 's avonds warm eten, dit is van zeer slechte kwaliteit.

Eugen en zijn vrouw Lidia proberen hier wat aan te doen. Zij gaan een paar keer per week naar hun zoon om voor aanvulling te zorgen en brengen een goede warme maaltijd met wat verder nodig is.

Vanwege de ziekte van zijn kinderen moet Eugen regelmatig naar het ziekenhuis in Timisoara, ongeveer 200 km van Petrosani. Al met al heeft deze familie het heel zwaar, de extra kosten die zij maken zijn zeer hoog.

Gelukkig is het mogelijk elke maand de sponsorgelden bij alle families te krijgen. De families die ver weg wonen (b.v. ten zuiden van Petrosani) krijgen het geld overgemaakt op een bankrekening. Eugen had er al eerder voor gezorgd dat in geval van calamiteiten, de families die ver weg wonen een pas hebben en naar een bank kunnen om geld te halen.

Het geld voor de families in Petrosani zelf wordt door Eugen afgegeven. De gezinnen ten noorden van de stad krijgen het geld wanneer Eugen naar het sanatorium in Brat gaat (stad ten noorden van Deva) of naar het ziekenhuis in Timisoara voor medisch onderzoek of controle van een van zijn kinderen.

De huidige omstandigheden bij de verschillende families zijn verschillend. Voor zover bekend hebben geen van hen het virus opgelopen. Wel hebben zij te maken met de consequenties van alle beperkingen.

Voor een beperkt aantal kinderen is het mogelijk online lessen te volgen, echter vele kinderen hebben geen laptop. Voor enkelen die examens moeten doen, worden speciale voorzieningen getroffen zodat zij niet nog eens extra geraakt worden door alle beperkingen.

Verskillende volwassen kinderen uit sponsorgezinnen hebben of hadden werk in het buitenland, het is niet bekend hoe het met hen gaat. Waarschijnlijk staan zij als eerste op straat, met alle consequenties van dien.

Een paar mensen hadden werk, maar zijn nu thuis. Het is niet bekend wanneer zij door hun werkgever weer opgeroepen worden om aan het werk te gaan.

Stand van zaken transportbedrijf Twente Poort Logistiek Wierden

Bij het bedrijf is men tevreden over de gang van zaken in het coronatijdperk. Binnen het bedrijf wordt door de werknemers op kantoor in wisselende samenstelling thuis gewerkt.

De transporten kunnen wel doorgang vinden, het bedrijf beschikt over een groot eigen wagenpark gestationeerd in verschillende Europese landen. Het bedrijf had zich goed voorbereid, dat werpt nu z'n vruchten af. De wachttijden aan de grenzen zijn wel langer dan voorheen, maar acceptabel. Sinds korte tijd is merkbaar dat deze korter worden.

In augustus maken wij als stichting met het bedrijf nieuwe afspraken over een transport in het najaar.

Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet, het blijft afwachten wat wel en niet kan.

Met hartelijke groeten,

Jack Keijzer Nyiregyhaza, Tavy Pantis Oradea, Eugen Stoica Petrosani en
Bestuur Stichting Help Oost Europa.